

Videofilm eerbetoon aan 'Stadskanaalster Achterhuis'

◀ De onderduikers van het 'Stadskanaalster Achterhuis' kort na de oorlog.
Foto: DGP

■ **STADSKANAAL** - Moedige mensen waren het. Willem en Hindertje Drenth-Van der Sluis verstopten tijdens de oorlog vijftien joden in het 'Stadskanaalster Achterhuis'. Dochter Lammie is alweer meer dan vijftig jaar getrouwd met Bennie Kosses, een onderduiker van toen. Zondag geven zij commentaar bij de nieuwe videodocumentaire over het leven in dat kleine boerderijtje aan de Kromme Wijk.

Dat gebeurt in het Herinneringscentrum Kamp Westerbork in Hooghalen. Het echtpaar Kosses, inmiddels woonachtig in Hoogland, onthult ook een maquette ter nagedachtenis aan het 'Stadskanaalster Achterhuis'. De presentatie is een onderdeel van het project 'Sporen van joods leven in Groningen en Drenthe'. De video vertelt het verhaal van een groep onderduikers die leefden in een ruimte van twintig vierkante meter. Hoe kwam men aan voldoende eten? Hoe konden de kleren ongezien worden gewassen en gedroogd? Waar moest de brandstof vandaan komen?

Angst

Uit de documentaire blijkt dat dit niet meeviel. Altijd was er de angst om ontdekt te worden.

Zeker in maart 1943, toen Hindertje Drenth een veelbetekenend gesprek voerde met een onbekende vrouw. Kijkend naar de waslijn merkte deze op, dat de familie Drenth de laatste tijd aardig gegroeid was. Ze vond het best, maar vroeg zich hardop af hoe anderen daarover zouden denken.

De vrouw verdween en Hindertje wist genoeg. In het vervolg kwam de hoeveelheid opgehangen wasgoed overeen

met de grootte van de familie.

Dat het leven in het huisje in het teken stond van de onderduikers, spreekt voor zich. Om aan eten te komen, fietste Lammie wekelijks naar de

stad Groningen en stroompte ze heel Oost-Groningen af. Daarnaast werkte ze als typiste op het Kringhuis van de NSB. Om die reden lieten vroegere vriendinnen haar links liggen.

Toen Lammie zwanger raakte, werd gefluisterd dat een Duitse soldaat de vader was. Kort na de bevrijding trouwde zij met de echte vader, de onderduiker Bennie Kosses.

Het boerderijtje is de geschiedenis in gegaan als het 'Stadskanaalster Achterhuis'. Van de vijftien joodse onderduikers daar haalde eenderde het einde van de oorlog. Een

zeer hoog percentage, vergeleken met het landelijke beeld. Volgens de officiële cijfers overleefde slechts een op de tien joden de holocaust door onderduik.

98 24-9-97